

Délvidék

Délvidék
 Delykai Napló
 Politikai napilap
 Felsőszerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
11	ennap délután vasár- és ünnepnapi kivétellel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 200.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	32,-
fél évre	18,-
negyed évre	8,-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32,-
fél évre	18,-
negyed évre	8,-

Élénk felderítő tevékenység Flandriában.

Német hivatalos jelentés: A harc vonalakon a tüzéségi tevékenység csak a Kemmel területén, a Luce partak mindkét oldalán és az Avre nyugati partján volt élénk. A tüzelés erőteljes fokozását e szakaszon ellenséges előretörések követték. Ezek elhárítása és élénk felderítő tevékenységünk alkalmával foglyokat ejtettünk. A tüzéségi harc este és az éj folyamán az Yser és az Oise között több ízben feléledt.

Az arcvonal többi részét a harci tevékenység felderítő harcokra szorította.

Ludenderf, első főszállásmester.

Az elzásziak a franciák ellen.

Berlin, május 11. A franciák tegnapi támadásánál a szívós védekezésben elsőrangú részt vettek az elzásziak, különösen az ellenséges géppuskák elnémításában tüntek ki. Az a német hadosztály parancsnoka, amelynek keretében az elzásziak tartoznak, a legelismertebben emlékezik meg az elzásziak vitézségéről. Hogy az ellenség tegnap súlyos veszteségeket szenvedett, nagy mértékben az ő vitézségüknek köszönhető.

Károly király levelét nem tárgyalják a francia kamarában.

Genf, május 11. A francia kamara külügyi bizottsága befejezte a Franciaország és Ausztria-Magyarország béketanácskozására vonatkozóan folytatott vizsgálatát és Havas-távirat szerint egyértelműen megállapította, hogy ezek a megbeszélések soha nem vezettek Franciaország és szövetségesei számára elfogadható békéhez. Ennek következtében a külügyi bizottság véleménye az, hogy az ügynek a plénum elé való vitele tárgytalan.

Lloyd Georgeot támadják

Károly király levele miatt.

Hága, május 11. A Daily Newsban azt a kérdést veti fel Gardiner, miért burkolózik az angol kormány még mindig a hallgatás leplébe arról, amit Károly király leveléről tud. A francia kamara külügyi bizottságát mindenről tájékoztatták. Ezen a réven vált ismertetessé, hogy Lloyd George és Sonnino tudtak a levélről, Wilson és a belga, valamint az orosz kormány nem kaptak róla hírt; Carsonnak sem volt tudomása róla. Gardiner a levelet komoly békekísérletnek mondja s nyilván ez volt az antant véleménye is, mert különben nem folytatott volna hosszasan tanácskozást. Végül megjegyzi, hogy a levélafférnek csak az az egy hatása volt, hogy Ausztria-Magyarországot még inkább Németország karjaiba terelte. Az angol népet fel kell világosítani, nehogy újabb alkalom felhasználhatatlanul muljék el.

Ypernt nem lehet elfoglalni.

Bern, május 11. Az Evenement tudni véli, hogy a szövetséges hadseregek parancsnoksága ezidő szerint egyáltalán nem szándékozik feladni a kiugró yperni te-

riületet, amelyet elfoglalni egyáltalán nem lehet, ha a szövetségesegekben megvan az akarat, hogy megtartsák.

Amiensre a teljes pusztulás vár.

Zürich, május 11. A zürichi Post londoni jelentése szerint angol haditudósítók az elmúlt szombaton ellátogattak Amiensbe s azt jelentik, hogy a németek a várost napjában kétszer-háromszor különböző időpontokban, különböző kaliberű ágyúkkal, köztük 12 hüvelykessel lövik. Emiatt a város sokat szenved. Amiensre ugyanaz a sors vár, mint Arrasra.

Madarak és fák napja

az összes iskolákban.

A természetvédelemnek ez a kedves ünnepe az Egyesült-Államokból származott át hozzánk. Célja a nagy természet javainak értékelése s megbecsülése, a közérköleség nemesítése, a nemzet vagyonsodásának előmozdítása.

Nálunk gróf Apponyi Albert kultuszminiszter 1906. évi április hó 27-én 26120. sz. a. kelt rendeletével az összes elemi iskolákban való kötelező megtartását rendelte el s azóta a kir. tanfelügyelők által előre meghatározott napon (rendesen május hóban) minden évben megtartják az elemi iskolák ezt az ünnepélyt.

E napon, de rendesen még sokkal előbb, a község valamely kopár területén vagy közterén gyümölcs- vagy árnyéknyújtó fákat ültetnek a tanulók. Majd a tanító, állat- (főleg pedig madár) és növény-védelmi beszédet mond s megalakítja növendékeivel az Országos Ifjusági Madárvédő Ligát, amikor is fogadalmat tesznek a természet védelmére. Majd nemzeti lobogók alatt a zöldbe rándulnak és ott a természetet dícsőítő verseket szavalnak s hasonló dalokat zengenek és nyert elméleti tudásukat gyakorlatilag kiegészítik, állandósítják.

Mivel azonban ez az ünnepély csak az elemi iskolákra kötelező, azért a kassai állatvédő egyesület vezetősége kérvénnyel fordult Szalay László állnmtitkárhoz, járjon közbe a kultuszminiszternél, hogy ezen ünnepély kötelező megtartását az összes középiskolákra is terjessze ki, mert amint beadványában mondja, az az erkölcsi máz, amely ez ünnepély célszerű

megtartása folytán az elemi iskolás tanulóakra ráarakodik, — gyorsan lepattogzik róluk, ha már középiskolákba lépnek át. Már pedig az erkölcsi érzék fejlesztése, a nyert hasznos ismeretek állandó megtartása csak úgy biztosítható, ha az elemi iskolában megalapozott természetvédelem a középiskolában megfelelő betetőzést nyer. És mivel hazánk vezető férfiai, neves pedagógusai állandóan keresik azokat a módokat, amelyekkel az elemi s a középiskolák közt a legcélszerűbb kapcsolat létesíthető volna, azért az egyesület vezetősége a Madarak és Fák Napja intézményének a középiskolákra is való kiterjesztésében szintén egy ilyen kapcsolatot lát.

Az egyesület vezetősége azonkívül egy beadvánnyal a tanterületi főigazgatóhoz is fordult, arra kérve őt, hogy a természetvédelem tanítását rendelje el a felügyelete alatt álló tanintézetekben.

Hasonlóan fölkérte a kir. tanfelügyelőt is, hogy hatáskörében kövessen el mindent, hogy az ünnepélyt a felügyelete alatt álló összes iskolák tartsák meg.

Tekintve a nemes célt, meg vagyunk győződve róla, hogy az illetékes tényezők s illetve hatóságok a Bácskában is a legnagyobb készséggel fogják felkarolni a kassai állatvédő egyesület e dicseletreméltó törekvését.

— Ezüst vitézségi érem. Rácz József tizedes a 6. honv. gyalogezredben vitézségéért a kieszüst érmel másodikszor kapta meg; ugyancsak a kieszüst vitézségi éremmel-tüntették ki Adám János 6. honv. gy. e-beli népfőkelőt.

A cséplőgépnél foglalják le a termést.

Herceg Windischgrätz Lajos közéletmezési miniszter a termésrel kapcsolatosan várható intézkedésekről a következőket mondotta:

— A termésrendelet már kész és azt hiszem, hogy legkésőbb május 20-ig nyilvánosságra is hozzuk. A rendelet alapelve az, hogy az ország egész évi termését a cséplőgépnél lefoglaljuk és mindazt, ami a termelő háztartási és gazdasági szükségletének biztosítása után feleslegként megmarad, közcélokra vesszük át.

— Ugyhiszük, hogy az idénja lefoglalt felesleggel könnyebben fogunk gazdálkodni, mert Ausztria és a hadsereg ellátásánál az idén minden valószínűség szerint, rendelkezésünkre lesz majd az a gabonamennyiség is a melyet Ukrajnából és Romániából fogunk a békeszerződések értelmében a monarchia területére behozni.

— Az ellátatlanokról a bevált módszerek segítségével hatóságilag fogunk gondoskodni. Megadjuk azonban a módot a magánosoknak is arra, hogy egész évi liszt szükségletüket előre megvásárolhassák. A vásárlás azonban kizárólag a Haditermék utján és csak az illető lakóhelyének területéről történhetik.

Lopják a dohányt és a paprikát.

— Egy vonatvezető és egy főkező megszöktek.

(Saját tudósításunk.) Április hó folyamán Baja és Mátéháza között a vasuti kocsikat többször feltörték s egy alkalommal például 3 láda dohányt és 4 zsák őrölt paprikát, összesen 382 kg-ot elloptak. A nyomozás folyamán Hazi Lajos vasuti pályamunkásnak a 32. számú vasuti órházi lakásán Bácsbokod határában 28 kg. talpbört, a pincében pedig 188 kg leveles magyar dohányt találtak.

György Imre mátéházi váltókezelő, aki szintén benne volt a tolvajbandában, 3 csomag talpbört elásott Nuszpl János vaskuti lakosnak a borsódi határban levő földjén. Itt a bört később meg is találták.

A dohányra Valkai János vasuti váltókezelő volt az első orgazda, aki a tolvajoktól 4 zsák dohányt vett 6000 koronáért. 2 zsákot a földbe elásott, a többi pedig tovább adta, kg-ját 24 koronáért.

Jágits Antal vasuti segédkező ezer koronát kapott a lopott dohány árából és az egészet elmulatta.

A tolvajok közé tartozhatott Major Sándor szabadkai folyó u. 158. sz. alatti lakos tehervonatvezető és Anisics Kázmér fékező, akik midőn értesültek arról, hogy többi tolvaj társukat összefogdosták Szabadkáról megszöktek.

A paprikát és a 80 kg talpbört lefoglalták s a tettéseket lopásért feljelentették.

.....

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

Fiakkeron hordják el a lopott dohányt.

— Mikor a tolvajt is meglepják. —

(Saját tudósításunk.) A minap éjjel 10 órakor a Zentai-uton a járőr fölismerte Majlát István 86 os katonaszökevényt, aki még februárban meglógott csapatától. — Kihallgatása során Majlát beismerte, hogy lopásból él; legutóbb is a szabadkai állomáson a gyorsáruraktárból lepedőket, férfi- és női cipőket lopott és azokat eladta. Máskor Bosnyák Józseffel együtt feltörték egy teherkocsit és abból 2 vég posztót, meg cukrot loptak. Elemeltek kristálycukrot és 6 süveget, összesen 40 kg-ot. Majlát a cukrot Oseszko Antalnak adta el 4 koronájával kilógrammonként.

Egy másik éjjel, mikor a zimonyi vonat beérkezett Szabadkára, amint a jelzőnél lassabban haladt, felugráltak a csomagko-

csira és abból 10 bál dohányt kidobáltak, azután összeszedték, fiakkerre rakták és hazavitték. A dohányt eladták, de hogy kinek, azt még nem sikerült kideríteni. Az érte kapott pénzből Majlát-nak 800, Bosnyáknak 1180 és Bajor Mátás 86 os szakaszvezetőnek, aki szintén a tolvajbandában volt, 700 korona jutott.

Ez azonban megjárta, mert a pénzből egy kerékpárt és egy Browning-pisztolyt vett s miként a pisztolyt, úgy a kerékpárt is egy-egy katonaszökevény társa ellopta tőle.

A másik két jómadár teljesen elköltötte a pénzt. Mindössze Majlát-nál találtak 3 koronát. — A szökevényeket átadták a katonai állomásparancsnokságnak.

A honvédnep kabaréja.

A hatos honvédek palicsi honvédnepjének fénypontja lesz a nagykabaré, amely ujszerű dolog lesz a — frontmögötti közönségnek.

A honvédek kabaréja valami egészen új és izgalmas levegőben játszódik, mert minden száman megérzik a front fanyar és feledést kereső ize. Frontkabaré lesz Palicson Pünkösdi vasárnapjának estéjén, olyan mulatság, amelyben máskor csak az első vonalnak a halálból megtérés után pihenő vitézei részesülnek.

Frontkabaré: milyen különös, milyen sokatmondó ez az elnevezés és ha csak annyit mondanánk, hogy a hatos honvédek Palicson frontkabarét rendeznek, már mindent megmondtunk, amiért érdemes megnézni a honvédek kabaréját.

Szép lesz és megható ez a kabaré. Mulattató számok kergetik egymást és amikor látjuk „A mi ellenségeink” című bohózatot, arra fogunk gondolni, hogy a véres szatira ott született a lövészárk-

ban. „A paksi magyarosítás” bohókás visszaemlékezésében üdén és kedvesen buzog a magyar katonai ősi humora.

„Odakünn a segélyhelyen” az egyik szám és a cím mindent megmond. „A Szibéria felé” csodásan szép árnypép, melyet fogásba eltűnő magyarok szívet rázó éneke kísér.

Az „Olasz kesergőben” meghalljuk mindazt a haragot, gyűlölséget és gunyos lenézést, amelyet a front vitézei az áruló hajdani szövetséges iránt éreznek.

De minek felsorolni a dus program minden részét? — A többi is eleven, friss, kacagtató, eredeti és megérzik rajta a lövészárk lehellete.

Kitűnő zenekar kíséri a programot és művészi magas nívóju lesz a hatos honvédek kabaréjának zenei része is.

Külön irodalmi értékű meglepetés lesz Móra Ferencnek, a kitűnő írónak prólogusa, amely meleg közvetlenséggel vezet be a honvédek kabaréját.

Az orosz fogoly orgazdája.

— Parádés lószerszámot vett 18 koronáért. —

Bezeredy Béla bácskossuthfalvi földbirtokostól a múlt évben eltűnt két parádés lószerszám. Gyanuja a nála szolgáló oroszfogolyra esett, aki töredelmesen be is vallotta, hogy a szerszámokat 6 lopta el. Bevallotta azt is, hogy a lószerszámokat Sziráczki József ottani földművesnek adta el, aki a nyilvánvalóan lopott holmiért 18 koronát fizetett a tolvaj orosz fogolynak.

A földbirtokos a fogoly vallomása alapján feljelentette az esetet a csendőrségnél, akik a nyomozás alkalmával Sziráczkinál meg is találták a lószerszámok egyes részeit, míg a többi részét Sziráczki a vásáron eladta.

Sziráczki a feljelentés után egyezséget kötött a földbirtokosnak és okozott kára megtérítése képpen a lószerszámok árának megfizetésére kötelezte magát; bár a földbirtokos elfogadta az ajánlatot és hajlandó lett volna Sziráczki megbüntetésétől eltekinteni, de miután hivatalból üldözendő bűncselekményről volt szó,

az ügy a szabadkai kir. törvényszékhez került.

Az orgazdasággal vádolt Sziráczki a tárgyalás alatt is töredelmesen bevallotta tettét és váltig erősítgette, hogy az okozott kárt megfogja téríteni.

A földbirtokos a vádlott megbüntetését nem kívánta. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével két hónapi fogházra és két évi hivatalvesztésre ítélte az olcsó vásárt csapó orgazdát. A vádlott az ítéletben megnyugodott.

.....

— Áthelyezik a polgári leányiskolát. A városi tanács múlt szombati ülésén elhatározta, hogy ha a gimnázium felszabadul és a kórházat kihelyezik, a polgári leányiskolát a polgári fiú iskolába helyezik át tekintettel arra, hogy a gimnázium ifjúsága által használt termek felszabadulnak.

Az esperanto nyelv szerepe a háboruban

A margitszigeti hadikiállítás egyik érdekes kis gyűjteménye az esperanto szekrény, mely a nemzetközi nyelv háborús szerepét mutatja be. Ott látjuk a német hivatalos jelentések esperanto nyelvű kiadásának egyik példányát. Ez a semlegesek részére készült és 26 országban több ezer példányban terjesztették. A német kormány hivatalos jegyzékei és nyilatkozatai a berlini Internacia Bultenoben jelennek meg.

Kis képeken láthatók a Vörös Kereszt gyakorlatai, amikor is különböző nyelvű katonák a nemzetközi nyelv által értették meg egymást. Hadifogoly munkák, esperanto lapok a fogolytáborokból, katonák bibliája, imakönyve, daloskönyve és sok más apróság és érdekes kép egészíti ki a kis kiállítást, amely meglep ujszerűségével a kiállítás anyagát a Magyar Országos Esperanto Egyesület gyűjtötte és engedte át a hadikiállításnak.

A szabadkai Libereco Grupo Esperantista is fokozott működést kezd az idén. Május hó közepétől Palicson, valószínűen a Vigadóban, június közepétől pedig bent Szabadkán kezdenek új ingyenes tanfolyamokat kezdők számára.

.....

A májusi eső.

Egy alföldi gazdaember Bécsben járván, valahogy belekerült a császári kincstárba is.

Nézte, bámulta a sok csillogó gyémántot, rubint, smaragdot, aranyat és ezüstöt, hogy majd odaragadt a szeme.

Egy magyarul tudó őr megszólította emberünket és kérdezte:

— Bátyám, mit gondolsz, mennyit ér ez a tengernyi kincs?

Magyarunk kis vártatva kibökte: — Ocsém ér, amennyit ér — de annyit nem ér, amennyit egy tisztességes májusi eső.

Hogy magyarunknak igaz volt, azt megtanultuk mindnyájan a háborúból.

Ilyen kincset érő májusi esőben van részünk mostanában.

Hétlőn reggel alig hangzott el a templomban az első Exaudi, mutatóban kaptunk egy tízperces kis égi harmatot.

Ha ez az eső országos: megvan mentve a szénatermés, enyhül a tejség, be van biztosítva a gabonatermés és enyhül a kenyérinség; ha később még csak egy-két jókora esőt kapunk, tengeri és burgonya bőségesen lesz és nem fog bennünket kiéhezíteni az ánglus.

Egy jókora májusi eső többet ér nekünk, mint Ypern eleste; szántóföldjeinkről várjuk most a győzelmi jelentéseket.

Valódi amerikai

f

ogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platinából, valamint arany- és platinafogak, koronák és hidak, ugyancsak azájpátlás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érsételemlítve és fogtömések (plombák.)

Schäffer Géza

vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Protos-ház. Telefon 60.

Hat havi börtön tyuklopásért. NAPI HIREK.

— Aki ingben lopja a tyukekat —

(Saját tudósításunk.) Igen rászokott már a lopásra Csöke Kálmán bácsi, aki lopásért már kétszer volt büntetve és most tölti 9 hónapi legutóbbi büntetését. Tegnap harmadik lopásáért állott a szabadkai kir. törvényszék bírái előtt. Bereczk Gábor veresicsi gazda nyitott tanyájának a záratlan istállójából ugyanis egyik sötét éjjel 5 tyukot ellopott. Még 8 lud és 5 kacska is eltűnt, de azokat nem ismeri el Csöke, mivel nem találták meg nála. „En csak 5 darab tyukot akartam elvinni” — mondja vallomásaiban.

Az 5 tyukot pedig az ingébe dugta és próbált velük elillanni, de a gazda fia éppen akkor érkezett haza vonaton és amint meglátta az idegent éjjel az udvarukon, a mellének szegezte puskáját, mely éppen a vállán volt. Csökét aztán bezárta a magtárba reggelig s akkor átadta a csendőröknek.

A furesa bűntényben tegnap volt a főtárgyalás. A tyuktolvaj Csöke Kálmánt a bíróság 6 hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Execució

két fillér miatt.

A közigazgatásban dühöngő bürokrácia jellemző példáját nyújtotta minap az ujvidéki adóhivatal, egy fizetési meghagyás kibocsátásával. Szól pedig a fizetési meghagyás arról, hogy ha valaki netalán két fillérrel kevesebb értékű bélyeget rak számlájára, ezt a rettentő tévedést minő eljárással kell helyrehozni. Tehát két fillér bélyegesonkítás miatt történik a következő hosszadalmas eljárás:

Az adóhivatal leletet vesz fel, ezt jegyzőkönyvbe foglalja, erről két filléres fizetési meghagyást bocsát ki, azt ajánlva megküldi a bejelentő hivatalnak, amely kézbesíti a fizetési meghagyást, melynek megtörténte után a kézbesítő vissza származtatja a bejelentő hivatalnak, az újra ajánlottan elküldi a m. kir. adóhivatalnak, ott lajstromozzák és a fél ha nem fizeti ki a két fillért, késedelmi kamatot tartozik fizetni (ez nem vicc!) és ha sehogy sem fizet, végrehajtják.

Legalább 10 aktát fektetnek fel erről, legalább 10 hivatalnok kezén megy át ez az egész ügy, míg a 2 fillért megkapja az állam, amely miatt legalább 3 korona nyomtatványt és papírt fogyaszt el, nem is számítva a nagy időpazarlást és a hivatalnokok erre a célra elfecsérelt energiáját.

— Az internált családok hozzátartozói segélyt kapnak A rendőrfőkapitányi hivatal föl hívja azokat a szabadkai lakosokat, kiknek családfejtartói velünk valamely ellenséges viszonyban levő államban mint polgári internáltak vannak, hogy emennyiben segélyre igényt tartanak, úgy a pontos adatokat és igényeiket e hó 15-ig a főkapitányi hivatalnál jelentésük be.

— Békemise az egész világon. A pápa elrendelte, hogy június 29-én Péter és Pál napján mindenütt misét celebráljanak s a forrón öhajtott békéért és igazságért könyörögjenek a hivek Isten kegyelméhez, hogy az emberiség mielőbb újra örvendhessen az egyetértésnek és a nyugalomnak.

— Tanácskozások a leánygimnázium ügyében. A városi tanács már régebben felterjesztéssel élt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, amelyben az állami felsőbb leányiskola leánygimnáziummá való fokozatos átfejlesztését kérelmezte. Most érkezett le a miniszter válasza, melyben kifejti, hogy ebben az ügyben csak helyszíni megbeszélések után hozhat döntést. E célból dr. Benisch Arthur a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól beosztott középiskolai igazgatót küldi ki, aki legzelebb Szabadkára jön és ebben az ügyben a polgármesterrel tanácskozni fog. Az ügy ilyen stádiumában remélni lehet, hogy a leánygimnázium ügye a közeljövőben végleges és kedvező megoldást fog nyerni.

— Kongregációi tagfelvétel. Vasárnap d. u. 6 órakor tartja a szabadkai áll. Tanítónőképzetintézetben nemrég megalakított és a Béke királynőjéről nevezett Mária Kongregáció első ünnepélyes tagfelvételét. A tagfelvételt Vojnich Dezső prépost plébános és az ünnepi beszédet Szommer Károly kórházi lelkész fogja tartani.

— A Tisztviselő-Otthon közgyűlése. A szabadkai Tisztviselő-Otthon holnap, vasárnap délután 3 órakor rendkívüli elnökválasztó közgyűlést tart.

— A szabadkai Ügyvédi Kamara ez évi közgyűlése. Csütörtökön tartotta a szabadkai Ügyvédi Kamara rendes évi közgyűlést. A közgyűlésen egy feliratot szerkesztettek azzal a céllal, hogy felküldjék az igazságügyminiszterhez. A feliratbaa kéri, hogy a Vázsonyi-féle választójogi tervezet a képviselőház a maga teljességében, változatlanul fogadja el. Az ülésen felszólalt dr. Singer Simon és jegyzőkönyvbe akarta vetetni, hogy dr. Domány Odön és dr. József Milorád törvényszéki bírák gorombán viselkednek a tárgyalásokon. dr. Nagy és dr. Reiser ügyvédek a leghatározottabban ellenezték a tervet, a melyből nem is lett semmi. Igazán esodálkozunk kell, hogy a két közismert és kiváló jogászből, ilyen furesa módon és alaptalanul támadják. Különbözn tudjuk honnan fúj a szél.

— A szabadkai országos vásár. Már javában állítják a vásári sátrakat és holnap veszi kezdetét Szabadkán az országos vásár. A háboru okozta áruhiány természetesen a vásárok képét is megváltoztatta; de különösen a falusi és tanyai nép most is ezeken a vásárokon szerzi be szükségleteit. Szabadka tehát ismét mozgalmass képét fogja mutatni a még mindig egyedüli idegen forgalmának.

— Himnlőjárvány Martonoson. Martonosi tudósítónk írja: Martonos községben már egy év óta pusztít a himnlőjárvány. Haláleset

ismételten fordult elő. Egy öreg munkaképtelen orvos megy ahhoz a házhoz, amelynek betege a költséges bércsoi díjat megtudja fizetni. A külterületi iskolás gyermekek beoltása is orvoshiány miatt maradt el. — Nem elég, hogy a rajvonalban pusztulnak a magyarok? Még itthon is tétlenül nézik a járvány pusztítását! Járványorvost kérünk és radikális intézkedéseket!

— Murányi ezredorvos távozása. Murányi Károly dr. ezredorvos a szabadkai I-56 számú tartalékkórház osztályornosát áthelyezték Ujvidékre kórházparancsnoknak.

— A szabadkai Esperanto-kör tegnap esti ülése. Tegnap este a Szabadkai Esperanto-kör választmánya Könyv Lajos felelőszerkesztőnk elnöklete alatt ülést tartott az egyesület Rákóczi-utcai titkári hivatalában. Az ülésen az elnök indítványára elhatározták, hogy május 15-től kezdődően Pálison, június 15-től kezdődően pedig a városban is nyitnak teljesen ingyenes Esperanto kurzusokat. Ezután Wekerle József az egyesület titkára bejelentette a Szabadkáról huzamosabb időre való távozását és kérte, hogy a titkári teendők intézésével távollétében Eke Mihályt bízzák meg. A választmány e szerint határozott. Több apró ügy elintézése után elnök az ülést bezárta.

— Szalonna a parajos kocsiban. Érdekes leleplezést csinált minap a pesti rendőrség; elcsipte Beer Salamon, a Magyar Főzelék-gyümölcs és Zöldségkereskedők és Termelők Országos Részvénytársasága igazgatójának tulajdonát képező teherkocsit, amely látszólag feltűnés nélkül haladt megrakva tizenöt kosár parajjal. A teherkocsi véletlenül összeütközött egy szembe jövő kocsival, közben néhány kosár paraj leesett az utra sőt más is, egy jó nagydarab csemege szalonna. A rendőrség titkos feljelentés folytán figyelemmel kísérte és követte a parajos kocsit s látva a gyanus szalonnát, átkutatta a egész szállítmányt. A kutatás meglepő eredménnyel járt, csekély hat métermázsza szalonnát találtak a paraj alatt. Kiderült, hogy a szalonnát Weisz Salamon ludendozfi kereskedő vásárolta Buchsbaum Samu ügynök útján. A kiváló zöldségdirektor és társai ellen megindították az eljárást.

— A szabadkai Műpártolók Körének színházi előadása. Pünkösd hétfőjén — e hó 20-án — a szabadkai ideiglenes színház termében a Műpártolók Köre, Rákosi Viktor és Guthi Somának egy 3 felvonásos bohozatát mutatja be. A próbák nagy apparátussal folynak Pietschné rendezésében.

A Nordisk-filmgyár diadalsoroza táának ujdonsága

Milliók a föld alatt.

Rejtelmes történet 4 felvonásban
Főszereplő: A E G E H E R T E L
a 9 uju ember.

Péntek, szombat és vasárnap lesz a

Lifka moziban

Kezdete d. u. fél 6 és este fél 9-kor
Ünnepnap 3, fél 5, 6 és fél 9-kor.

— A huszonegyes bankot a vesztés fél elviheti. Kolozsvárról írják: Egyik itteni zugkávéhásban egy társaság huszonegyezett. Az egyik játékos Damó Ferenc pincér, aki vesztésében volt, a bankot zsebre vágta. A bankár feljelentést tett Damó ellen lopás vétsége miatt. A járásbírósg tiltott szerencsejáték miatt mindkét felet elítélte a külön megbüntette Damót a bank erőszakos elviteléről. Fellebbezés folytán az ügy a törvényszék elé került, mely arra az álláspontira helyezkedett, hogy a tiltott szerencsejáték útján elvesztett pénz nem esik egyenlő elbírálás alá a jogos tulajdonnal s a vádlottat felmentette.

— Törvényszéki tárgyalások. A szabadkai királyi törvényszék, mint büntető bíróság főtárgyalásra a következő ügyeket tűzte ki: május 13-án: Vukoszavlyevics Arkadiáné, Herold Mária, Szöke Erzsébet, Gazdag Orbánné és egy társa Horváth Mihályné és 2 társa, Keller Tamásné és 3 társa, Farkas Jánosné. Május 15-én: Sáticos István, Hónig Mikályné, Mamuzsich Bodog, Prisszinger János, Márton János és 3 társa, özv. Halász Simonné és egy társa. Május 17-én: Komlósi Jánosné, Schneider Antal és egy társa, Vukov Gergelyné, Nagy Györgyné.

— Pör az elesalt kutya miatt. Jerkovic Mihály bajai lakos följelentette jogtalan elsajátításért Zsuly István kőművest, mert az az ő lakásáról eltévedt kutyáját az utcáról magával esalta és nem adta vissza. Közben két gyerek is vissza akarta lopni Zsulytól a kutyát, de az nem engedte. Zsuly már eddig is egyszer 6, egyszer meg négy hónapot ült lopásért. Az esetről tett följelentés így végződik: „Gyanúsított által elcsalt és sértett tulajdonát képező egy darab fehérszőrű házőrző kutya őrizetbe vehető nem volt, miután az gyanúsított lakása udvaráról másnap ismeretlen helyre elfutott és így feltalálható nem volt.”

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadó tulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetségeset könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

KORZÓ MOZI

műsora.

Szombat—vasárnap
A Nordisk gyár mester-
műve,
A színjátás remeke.
Művészi film.

Főszerepben: Ebba Thomsen
Pulifárné

Egy bűnös asszony megkapó
regénye 4 felv.
Kitűnő pótműsor

Előadások: d. u. 6 este 1/2 9 kor
vasár és ünnepnap 1/2 3, 4, 6, 1/2, 9

Május 17-én este 8 óra
kor B. Sándor Erzsi ka-
maraénekesnő a budape-
sti Operaház világhírű
művésznőjének dalesté-
lye Dienzi Oszkár zongora
művésszel. Jegyek vált-
hatók.

Mo zgó-fényképszínház.

Korzó mozi műsora:

Szombat—vasárnap: **A Nordisk gyár híres mesterműve, a színjátszás remeke. Főszereplő: Ebba Thomsen. Művészi sláger. Putifárné. Egybűnös asszony izgalmas, megkapó regénye 4 felv.**
 Hétfő—kedd: Közóhajra repriz. A legszebb magyar film ujdoaság. Ohnet György világhírű szindarabja, főszereplő: **Berki Illi: Vasgyáros Dráma 5 felv.**
 Szerda—csütörtök—péntek: **Franceska Bertini** a ragyogó szépségű legkedvesebb művésznő új filmje remek alakítása: **A mozi gyöngye.** megkapó dráma 3 felv.

Világhírű detektív Prof Nick **Fantom** legújabb kalandja a **Rejtélyes hirdetés** bemutatása vasárnap az Apollóban.

Közgazdaság.

(A molnárok országos kongresszusa.) Budapesten országos kongresszusra gyűltek össze a vidéki malmok tulajdonosai. A gyűlésen elhangzott beszédek tele voltak a kormány rendelete ellen való panaszokkal s általában az tűnik ki belőlük, hogy a molnárok már-már tűrhetetlennek tartják a maguk helyzetét. Helyzetük javítása végett épp ezért követelik az őrlési díjak felemelését, így a vámörlés díját 10 ról 15 százalékra akarják emelni, a porlási díjat 3 százalékban, a darálás díját 10 százalékban és 2 százalék porlási díjban kívánják megállapítani. Követelik továbbá az őrlési díjnak lehetőleg készpénzben való lerovását, a cukrászsütemény készítésének beszüntetését s a malmok ellenőrzésének érdektelen szakemberekre való bízását.

Cégjegyzék. Zenta. Zentai és Roskányi Egyesült Iparvállalatok Rt. Telepét Budapestre helyezte át. — **Szabadkai nyomda és kiadó Rt.** (Szabadka) cég alatt 50.000 K alaptőkével (100 drb. K n. é. részvény) új vállalat alakult Szabadkán. Az igazgatóság tagjai: Sztankovich Béla, Rajesics Sándor, Pusztai Béla és Engler Antal. — **Ferenc csatornai fürdő Rt.** (Zombor) cég alatt vállalat alakult Zomborban 40.000 K alaptőkével (400 drb 100 K n. é. részvény). Az igazgatóság tagjai: dr. Duchon János, Jolánkai Vilmos, Kerényi Sándor, Major József és Novákovits Izider.

Ajánlok elsőrendű Cellulose szőlőkötöző fonalat és kézi kéveket. Révai Szabadka Kinizsi utca 186. Található vagyok d. u. 2—3 között.

Torontál megyében, vasút mellett fekvő lehető legjobb minőségű circa **1250 c. holdas BIRTOKRA** megfelelő gazdasági épületekkel, esetleg azonnali átvételre is, vevőt keresek.
 Frey Gusztáv,
 Nagybecskerek Nádor-u. 1.

Géptulajdonosok figyelmébe
Egy Vizsgázott Fűtő
 és a gépkezelésben jártas józan ember ajánlkozik a nyári eséplésre szolid fizetéssel. Czim a kiadóhivatalban.

Ásvány-,kenő-, hengerolaj, gépszijpuhító zsir, szijviaszk. KAPHATÓ
 Kertésznél, nagytemplom háta mögött. Telefon 635. sz.

ELADÓ
 170 Katasztrális holdszántó a **valkányi határban** vetéssel, fundus intructussal, a vasuti állomáshoz és órszágúthoz 1 1/2 kilométerre. Közvetítő díjaztatik
 Tenner János Valkány.

Eladó jókarban levő butor
 I. kör Dezső utca 454. sz.

Uj és használt
VASHORDÓKAT
 vesz bármilyen mennyiségben
 Mayrovits Imre
 Budapest. VI. Aradi-u. 60.

„Ferravin“ vasas china bor
 Erősítő szer gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábbadozóknak. Etvágyat gerjesztő ideget erősítő, s vért javító gyógyszer. Számtalan sorsi ajánlás.
 Szabadkán Kapható. Decsy Jenő úr gyógyszerertárában. Jelenlegi ára fél literes palaekontként 8 K. — A „Ferravin“ névre tessék ügyelni.

Papirspárga

kilogrammonként

10 korona.

Klein Géza cégnél

Szabadka.

Bercsényi-u. 5.

A világlításirendelet

határozatait a fényhatás osökkenése nélkül csakis

Tungstram

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu

Tungstram-lámpákat.

Több Répaátvevőt

keresek ez őszi idnyre jó díjazással. Megbízható egyének ajánlkoznak az Ujverbászi Cukorgyárhoz. Ujverbász 2.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVERET

regényeket, régi ujságpapirt kilóra. Amig raktáron van Vergé-papirból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenkint

Családi és tábort levelezésre 100 papir és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill.-től. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írőszerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írőszere- és papirkereskedése
 Szabadka, Rudics-utca.
 Telefon 604 sz.

Viszketekéséget, sörört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr FLESCHE-féle eredeti törv. védett

„Skaboforn Barnaszir“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti peccéses dr. Flesch-féle kérjünk. Probatégely 2-30 korona, nagy tégely 4 K., családi adag 11 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógyszerertár I. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett.)

Vételre a SKABOFORN védjegyre ügyeljünk!

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
Budapestre ind. délelőtt	4:12
délután	10:15*
éjjel	1:55
	11:58
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborba ind. éjjel	6:14*
	6:23
Ujvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:21
éjjel	10:58
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	6:26*
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	8:06
Szegedre ind. délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk. éjjel	8:57
Cservendka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:26
Bajára ind.	7:00
	5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *-gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Kiadó

Palicsan a legszebb helyen egy 3 szobából és mellékhelyiségekből álló magányos villa butorral. Bővebb felvilágosítás d. ú. 1 és 2 óra között Molnár utca I kör 479 sz. (Illés féle ház) alatt kapható.

Főtisztelendő Papság figyelmébe! A közelgő bérmláshoz szükséges bérmlási anyakönyvek és bérmlőcédülék a legrövidebb idő alatt a

Szent Antal nyomdában

szerezhetők be